E 48/2026 vp
Toiminnanjohtaja Tapani Veistola
Suomen luonnonsuojeluliitto
Kirjallinen asiantuntijalausunto
MmV 2.10.2026

Lausunto komission ehdotuksesta Itämeren kalastusmahdollisuuksista vuodelle 2027

Iso kuva

Yleisesti ottaen keskustelut ensi vuoden Itämeren kalastuskiintiöistä ovat olleet monia edellisiä vuosia rauhallisempia. Tämä johtuu osin siitä, että Itämeren pohjoisosalla monet kalakannat ovat paremmassa kunnossa aikaisemmin. Esimerkiksi Pohjanlahden silakan ja lohen kannoissa on tapahtunut myönteistä kasvua. Se on toki ollut kiintiöiden viime vuosien rajoitusten tarkoituskin.

Suotuisan kehityksen varmistaminen edellyttää kuitenkin yhä malttia kalastuksen mitoituksessa. Usein olisi parasta odottaa kolmen peräkkäisen vuoden tuloksia ennen kiintiöiden lisäyksiä.

Perusmuistion linjauksista

Uutta tämän syksyn perusmuistiossa on tavoite: *”Suomi pyrkii siihen, että silakka-, kilohaili- ja lohikannat vahvistuvat tavoitetasoja suuremmiksi, jolloin niiden kalastusmahdollisuudet ovat vakaat ja ennakoitavat.”* Tämä on kaikkien edun mukaista. Myös tutkimuksen ja seurannan lisääminen on kannatettavaa.

Lohen osalla on todettu periaate, jonka mukaan ammattikalastusta ja virkistyskalastusta tulisi kohdella tasapuolisesti. Tämä edistäisi kalakantojen kokonaisvaltaista suojelua ja hoitoa.

Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohi

Tänä kesänä lohen nousu Tornionjokeen ja moniin Ruotsin Pohjanlahden jokiin oli viime vuosia parempi. Monien Itämeren muiden lohijokien tilanne on kuitenkin yhä huono. Myös monen huonon vuoden vaikutus voi jatkua monta vuotta eteenpäin, kun jokeen palaava kanta on pieni.

Sekakantakalastusta merellä tulee siksi vieläkin rajoittaa ja kalastusta kohdistaa istutettuihin lohiin. Kalastuskiintiötä ei pidä nostaa. Sen lisäksi tarvitaan kansallisia aikarajoituksia turvaamaan isojen emokalojen pääsyä kutujokiin kauden alussa.

Suomenlahden lohi

Suomenlahden kautta menee paljon lohia Pohjanlahdellekin. Siksi kotimaisesti pyynnin alkua pitäisi viivästyttää Pohjanlahden aikatauluun. Pyynti pitää kohdistaa istutettuihin kaloihin.

Pohjanlahden silakka

Pohjanlahden silakkakanta on elpymässä. Se on ollut viime vuosien kiintiöiden tavoite. Myös myönteiset muutokset ravintoverkoissa ovat olleet avuksi.

ICESin keväinen neuvo ei ollut hyvä, koska se johtaisi kannan pienenemiseen. Komission kesällä tekemä maltillisempi esitys johtaisi puolestaan kannan pieneen vahvistumiseen. Siksi Suomen tulee tukea Komission esitystä.

Itämeren pääaltaan ja Suomenlahden silakkakannat

Kuten Pohjanlahdella, Komission tuore esitys vahvistaisi tätäkin silakkakantaa ICESin keväistä neuvoa enemmän, joten sitä tulee tukea.

Kilohaili

Komissio teki silakkakannoille kestävyyttä parantavia esityksiä, mutta kilohailin osalta sen esitys on liian suuri.

Kilohailin kalastus vaikuttaa moneen muuhun kalakantaan. Sitä kalastetaan yhtä aikaa silakan kanssa. Silloin silakoita tulee sivusaaliina, ja kilohailin kalastus vaikuttaa näin silakkakantoihinkin. Kilohaili on lisäksi tärkeä ruokakala muun muassa turskalle, lohelle ja merilinnuille.

Parasta olisi laskea EU:n kiintiötä esitetystä 291 590 tonnista ns. *FMSY lower* -tasolle 228 234 tonniin. Lisäksi olisi hyvä, jos eteläisellä Itämerellä voitaisiin kehittää alueellisia ja ajallisia rajoituksia tai molempia, koska siellä kanta on heikoin.

Itäinen turskakanta

Itämeren molemmat turskakannat ovat yhä heikkoja. Vaikka Suomen pieni turskakanta voi muita paremmin, sen on parasta antaa vahvistua rauhassa.

Komission esitys sivusaaliskiintiöstä ilman kohdennettua pyyntiä, kuturauhoitus ja lajin vapaa-ajankalastuksen kieltäminen pääasiallisilla esiintymisalueilla olisi vähintä mitä voitaisiin tehdä. Missään nimessä kohdennettua pyyntiä ei pidä aloittaa, vaikka sitä Ahvenanmaalla jotkut toivovatkin.

Kaikkein paras olisi toki ICESin esittämä nollakiintiö. Turskan ongelmat liittyvät osin kutualueiden huonoon tilaan, ja niiden parantaminen on hidasta.

Lisätietoja: toiminnanjohtaja Tapani Veistola, p. 0400 615 530, tapani.veistola@sll.fi